

Fjärde söndagen efter Trettondagen

Predikan på distans 2023-01-22

Kyrkoherde Sten Rydh, Evangelisk-lutherska kyrkan i Sverige.

I Guds, Faderns + och Sonens och den Helige Andes, namn. Amen.

Bön. Käre himmelske Fader! Kom med din helige Ande och hjälp oss i all nöd och fara. Hjälp oss när vi tvivlar och styrk vår tro. Genom Jesus Kristus, vår Herre och Frälsare. Amen.

Dagens ämne: *Jesu makt att hjälpa i storm och fara.*

Epistel: Jes. 40:26-31 Evangelium: Matt. 8:23-27.

Predikotext: Matt. 14:22-33 (3:e årg.). *Den sjunkande Petrus.*

22 Vid den tiden befälde Jesus sina lärjungar att stiga i båten och före honom fara över till andra sidan sjön, medan han själv sände i väg folket. 23 Sedan gick han upp på berget för att få vara för sig själv och be. När det blev kväll, var han ensam där. 24 Båten befann sig redan många stadier från land och var hårt ansatt av vågorna, eftersom vinden låg emot. 25 Vid fjärde nattvåken kom Jesus till dem, gående på sjön. 26 När lärjungarna fick se honom gå på sjön, blev de förskräckta och sade: "Det är en vålnad." Och de skrek, så rädda var de. 27 Men genast sade Jesus till dem: "Var lugna. Det är jag. Var inte rädda."

28 Petrus sade: "Herre, om det är du, så befall att jag skall komma till dig på vattnet." 29 Jesus sade: "Kom!" Petrus steg ur båten och gick på vattnet fram till honom. 30 Men när han såg hur häftigt vinden låg på, blev han rädd och började sjunka. Då ropade han: "Herre, hjälp mig!" 31 Genast räckte Jesus ut handen och grep tag i honom och sade: "Så lite tro du har! Varför tvivlade du?" 32 De steg i båten och vinden lade sig. 33 Och de som var i båten tillbad honom och sade: "Du är verkligen Guds Son."

Ämnet i vår evangeliebok är "Jesu makt att hjälpa i storm och fara." Vi har i evangeliet hört om hur Jesus stillade stormen och i predikotexten om hur han hjälpte den sjunkande Petrus. De människor som samlas kring Jesus och tror på honom blir särskilt utsatta för djävulens attacker. Det är både rent fysiska angrepp som kommer genom oväder och naturkatastrofer, genom sjukdomar och andra kroppsliga lidanden.

Men djävulen anfaller oss också genom angrepp på Guds ord. Inom de kristna samfundet framträder villolärare som inte vill tro vad Guds ord lär, utan kommer med sina egna, mänskliga tankar och funderingar. Bakom alla sådana falska läror ligger djävulen, som genom detta vill locka oss bort från tron. De värsta attackerna från de liberala teologerna är visserligen fruktansvärda men lättare för en bibeltrogen kristen att genomskåda eftersom de öppet förnekar Bibeln och inte tror på några under. Men värre blir det när vi ser att så många samfund låter uppenbara villolärare härja fritt utan att ingripa. Det är andliga stormar som rasar. Ännu svårare är det när villolärare framträder med fromma predikningar, vackra gudstjänster och många hängivna åhörare. Sådant kan ge upphov till stormar i vårt inre, som gör att vi ropar till Herren: **Hjälp oss, vi förgås!**

Vi skall då komma ihåg att djävulen inte använder så mycket ansträngningar för att behålla de människor som hela livet har stått under hans inflytande och är nöjda med detta. De är världens barn som aldrig på allvar lärt känna sin synd och Guds nåd. Men sådana som blivit döpta och födda på nytt och av hjärtat tror på Kristus som sin Frälsare, sådana gör djävulen allt för att vinna tillbaka till sitt rike. Aposteln Petrus skriver ju:

Var nyktra och vaksamma. Er motståndare djävulen går omkring som ett rytande lejon och söker efter vem han skall sluka. Gör motstånd mot honom, orubbliga i tron, och tänk på att era bröder här i världen utstår samma lidanden. (1 Petr. 5:8f)

Orsaken till dessa angrepp från djävulen är framför allt att han är fiende till vår Herre Jesus Kristus. Vi kan likna djävulens angrepp vid en grym tyrann som angriper ett oskyldigt land. Han vill framför allt övervinna det landets ledare och gör det genom att också angripa alla landets invånare med all sin makt, grymhet och list. Så gör djävulen med Kristus och hans kyrka. Jesus säger:

Har man kallat husets Herre för Beelsebul, hur mycket mer skall man då inte kalla hans tjänare så. (Matt. 10:25)

Om vi aldrig skulle möta något angrepp från djävulen vore det konstigt. Om vårt liv alltid vore lugnt utan prövningar och anfäktelser, utan några tvivel, utan någon kamp för tron, kan vi misstänka att vi aldrig blivit rätt omvända utan endast har ett yttre sken av kristendom.

Lärjungarna i vår text befinner sig ju i Jesu båt, och det är där de möts av stormen. Det står att de skrek av rädsla när de fick se Jesus komma gående på sjön. De kände inte igen honom. De trodde att det var en vålnad, ett spöke. Så kan en rätt kristen också komma in i ett tillstånd av skräck och fruktan. Han grips då av inre tvivel på att det verkligen är Jesus han möter. Är kanske hela hans kristendom bara en inbillning, en vålnad?

Men det är verkligen Jesus som kommer gående på vattnet, mitt i stormen. Han gör det av flera orsaker. *För det första* låter han dem ett tag vara ensamma i båten mitt i stormen. Lärjungarna får då uppleva hur maktlösa de är. Deras egen kraft duger inte. Om de inte får hjälp kommer de att gå under.

För det andra prövar Jesus lärjungarnas tro genom att komma gående på vattnet som om han vore en vålnad, ett spöke. I djävulens anfäktelse framstår Jesus inte längre som verklig. Den som på detta sätt blir angripen av djävulens anfäktelse känner sig ännu mer övergiven av Gud. Därför står det:

När lärjungarna fick se honom gå på sjön, blev de förskräckta och sade: "Det är en vålnad." Och de skrek, så rädda var de.

Men *för det tredje* gör Jesus detta just för att kunna visa hur han hjälper de sina i båten i all nöd och fara. När lärjungarna är som mest förtvivlade kommer hjälpen. Det står:

Men genast sade Jesus till dem: "Var lugna. Det är jag. Var inte rädda."

Jesus gjorde allt detta av kärlek till sina lärjungar. Han visste hur rädda och ängsliga de skulle bli när stormen kom. Han visste hur de skulle förfäras av att få se honom

som ett spöke ute på det stormande vattnet. Men han ville visa dem sin kärlek och sin makt över naturen. Han ville visa dem att han verkligen är Guds Son, som har all makt i himlen och på jorden. Detta vill han också visa för oss i alla våra prövningar och anfäktelser.

Vi kan också lägga märke till att Jesus kommer först vid *den fjärde nattvakten*. Judarna hade infört det romerska systemet med fyra nattvakter med början kl 6 på kvällen. Varje nattvakt var 3 timmar lång, och den fjärde inträffade alltså kl 3-6 tidigt på morgonen. I äldre tid hade man bara haft *tre nattvakter*, som var 4 timmar långa. Så talas det t.ex. om att Gideon kom med sina män vid *den mellersta nattvakten* (Dom. 7:19). [Alternativ förklaring: även i äldre tid hade 3-timmarsvakter och kallade den sista av dem för den tidiga morgonen. Men senare kallades denna morgontid för den fjärde nattvakten.] Jesus talar också i en liknelse om brudgummens ankomst till de väntande jungfrurna med orden: ”Kommer han under *andra eller tredje nattvakten*, saliga är de om han finner dem vakande.” (Luk. 12:38)

Syftet med att Jesus kom först vid den fjärde nattvakten var nog att han vill pröva lärjungarna till det yttersta. Han väntade tills de var alldeles förbi av ansträngning och utmattning. De höll nog på att ge upp i förtvivlan när han kom gående till dem alldeles i slutet av natten.

När Jesus sade "**Var lugna. Det är jag. Var inte rädda**", ville Petrus ha ett bevis på att det verkligen var sant. Detta är något vi känner igen hos Petrus. Han var alltid rakt på sak och var inte rädd för att ifrågasätta och pröva det Jesus sade. Vi kan tänka på hur han en gång direkt sa emot Jesus när Jesus talade om sitt kommande lidande och sin död. Nej Herre! utbrast då Petrus. Detta får absolut inte hända dig! (Matt. 16:22). En annan gång kastade sig Petrus ut i vattnet för att snabbt komma till land där den uppståndne Jesus befann sig. (Joh. 21:7) Han var också den som med sitt svärd slog av örat på en i vaktstyrkan som kommit för att gripa Jesus (Joh. 18:10) och han vågade sig långt in på översteprästens gård när de gripit Jesus. (Joh. 18:15) Nu säger Petrus på sitt drastiska sätt:

"Herre, om det är du, så befall att jag skall komma till dig på vattnet." (v. 28)

Petrus hade ju hört Jesu ord, men han är inte säker på om det är en vålnad eller om det verkligen är Jesus själv som talar. Därför finns det fortfarande tvivel i Petrus ord men också en bön och önskan om bekräftelse på att det verkligen är Jesus som talar Detta är Petrus tro, mitt i tvivlet. Vi kan tänka på en annan mans ord (fadern till en pojke, som Jesus botade):

Herre jag tror, hjälp min otro! (Mark. 9:24)

Här visar nu Jesus på nytt sin kärlek och hjälp. Han vill verkligen styrka Petrus tro och gör ett nytt under. Han säger ett enda ord: **"Kom!"**

Och Petrus tar fasta på detta ord. Hans tro förlitar sig nu på Jesu ord och han stiger ned på vattnet. Det står: **Petrus steg ur båten och gick på vattnet fram till honom.** (v. 29) Här besannas Jesu ord om att vi verkligen genom tron kan få uppleva de största under. Jesus hade ju till exempel sagt:

"Om någon säger till detta berg: Lyft dig och kasta dig i havet, och inte tvivlar i sitt hjärta utan tror att det han säger skall ske, då skall det ske." (Mark. 11:23)

Det var visserligen så att apostlarna under den första kristna tiden fick en särskild nådegåva att bota sjuka och göra under. Redan när Jesus första gången sände ut dem hade han sagt:

**Bota sjuka, uppväck döda, gör spetälska rena och driv ut onda andar.
Det ni har fått som gåva, ge det som gåva. (Matt. 10:8)**

Vi har inte längre denna apostoliska, särskilda nådegåva ibland oss. Den hörde till den nytestamentliga kyrkans grundläggningstid, och det är fel när pingstvännen och andra säger att denna särskilda gåva alltid måste finnas i alla tider. Men Guds makt är densamma. Kristus gör också i vår tid alla de under han vill. Men vi måste liksom apostlarna vänta på honom och hans tid. Han hör alla våra böner och hjälper oss i all nöd. Det är sant och visst. Men han gör det på sitt eget sätt och vid den tidpunkt han själv bestämmer.

Nu när apostlarna var alldeles förbi av utmattning, rädsla och tvivel var Kristi tid inne för honom att hjälpa. Så låter han Petrus gå på vattnet för att styrka Petrus tro.

Men än är inte alla prövningar över. Petrus ser på de förskräckliga vågorna och han börjar på nytt att tvivla. Och då sjunker han genast. Det står: **Men när han såg hur häftigt vinden låg på, blev han rädd och började sjunka. (v. 30)**

Så är det också för oss. Även om vi många gånger har fått möta Guds hjälp kommer tvivlen lätt tillbaka när vi på nytt möts av djävulens anfäktelser. Det känns då verkligen som om vi sjunker ner i vågorna och håller på att drunkna. Gud är långt borta. Svårigheter, prövningar och frestelser hopar sig. Vi orkar inte stå emot längre. Men vi skall då göra som Petrus när han ropade: **"Herre, hjälp mig!" (v. 30)**

Detta är tron. När allt är förlorat kan vi bara ropa till Herren och be honom om nåd och hjälp. Och Herren hjälper. När det var som svårast för Petrus grep Jesus genast in. Det står: **Genast räckte Jesus ut handen och grep tag i honom. (v. 31)**

Dessa ord visar oss att Jesus alltid ingriper. Han överger aldrig någon som tror och förtröstar på honom. Men han ger oss också en varning när vi har fått ta emot hjälpen. Orden till Petrus gäller också oss: **Så lite tro du har! Varför tvivlade du? (v. 31)**

Jesus vill att vi skall ha mycket tro och att vi inte ska tvivla. Otro och tvivel kommer från djävulen, och om vi följer hans frestelse är risken stor att vi avfaller. Istället skall vi lyssna på Jesus förmaning när han säger att vår tro är liten och våra tvivel stora och be honom att styrka vår tro och ta bort våra tvivel. Så sker till sist att vågorna och vinden blir stilla. Jesus stiger upp i båten tillsammans med Petrus. Det står: **De som var i båten tillbad honom och sade: "Du är verkligen Guds Son." (v. 33)**

Så slutar det kristna livet inte med tvivel och hopplöshet utan med tillbedjan och tro på Guds Son, vår Herre och Frälsare.

Amen.

Bön. Lovad vare Gud och välsignad i evighet, som med sitt ord har tröstat, lärt, förmanat och varnat oss. Hans Helige Ande stadfäste ordet i våra hjärtan, att vi inte må vara glömska hörare, utan ordets görare, och så dagligen tillväxa i tro, hopp, kärlek och tålamod intill änden, och bli evigt saliga. Genom Jesus Kristus, vår Herre och Frälsare. Amen.